

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 7 mei 2024, nr. ZK-0000061953, houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigraai tegen zwarte roest, 2024)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend het gebruik van Amistar ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest (*Puccinia graminis subsp. graminicola*).

Artikel 2

Aan de vrijstelling bedoeld in artikel 1 zijn de in de bijlage bij dit besluit opgenomen voorschriften en beperkingen verbonden.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt op 27 augustus 2024.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest, 2024.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
E. Veldhuis
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via 'mijn.rvo.nl'. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT AMISTAR (11767)

Wettelijk Gebruiksvoorschrift

Het middel is uitsluitend toegelaten als schimmelbestrijdingsmiddel voor het professionele gebruik door middel van een gewasbehandeling in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.1, Ctgb juni 2015) onder de hierna vermelde toepassingsvoorwaarden.

Toepassingsvoorwaarden

Toepassingsgebied	Te bestrijden organisme	Dosering ¹ middel per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per jaar	Minimum interval tussen toepassingen in dagen	Maximaal aantal liter middel per ha per jaar	Veiligheids-termijn in dagen
Zaadteelt van Engels raaigras	Zwarte roest ²	1 L/ha	2	21	2,0 L/ha	35

¹ Verlaging van de dosering is toegestaan, maar van het maximaal aantal toepassingen en de andere toepassingsvoorwaarden mag niet worden afgeweken. Werkzaamheid is vastgesteld voor de genoemde dosering per toepassing en niet voor verlaagde dosering

² Zwarte roest (*Puccinia graminis subsp. graminicola*)

Toepassingsvoorwaarden

Artikel 1: koop

- De koop van dit middel voor gebruik in de zaadteelt van Engels raaigras is verboden tenzij de koper bij de koop een melding doet bij een distributeur die is geregistreerd bij Stichting Certificatie Distributie in Gewasbeschermingsmiddelen, Stichting CDG.
- De koper toont bij de melding aan:
 - De hoeveelheid areaal van de teelt van zaai zaad van Engels raaigras waarvoor koper deze melding doet op basis van de meest actuele gegevens van de Landbouwtelling en Gecombineerde opgave.
 - Dat deze kan voldoen aan de in dit Wettelijk Gebruiksvoorschrift (WG) gestelde eisen ten aanzien van driftreductie (95% driftreductie op het gehele perceel).
 - De koper specificeert hiertoe aan de hand van de driftreducerende technieken lijst (DRT-lijst): Vaststellen driftreductie spuittechnieken | Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl):
 - met welke driftreducerende techniek koper zelf zal voldoen aan de vereiste driftreductie van 95%;
 - met welke driftreducerende techniek en welke loonwerker in opdracht van koper zal voldoen aan de vereiste driftreductie.

Artikel 2: gebruik of voorhanden hebben

Het is verboden om dit middel voor gebruik in de zaadteelt van Engels raaigras voorhanden te hebben of te gebruiken zonder aan de eisen te voldoen genoemd onder artikel 1.

Artikel 3: verkoop

Het is verboden dit middel voor gebruik in de zaadteelt van Engels raaigras te verkopen aan een koper die niet aantoont dat hij voldoet aan de eisen genoemd onder artikel 1. Verkoop voor gebruik in de zaadteelt van Engels raaigras vindt plaats volgens het regime van gecontroleerde distributie van de Stichting CDG. Hierbij stelt de verkoper aan de hand van de driftreducerende technieken lijst (DRT-lijst) vast of met de door de koper gespecificeerde techniek wordt voldaan aan de vereiste driftreductie van 95%.

Artikel 4: toepassen

Om in het water levende organismen te beschermen is toepassing van dit middel op percelen die grenzen aan oppervlaktewater uitsluitend toegestaan indien op het gehele perceel gebruik wordt gemaakt van een techniek uit tenminste de klasse DRT95.

Een teeltvrije zone is verplicht zoals vastgelegd in het Besluit Activiteiten Leefomgeving Artikel 4.273d, namelijk:

- Een teeltvrije zone van 50 cm langs een oppervlaktewaterlichaam (Tabel 4.723d; Teeltvrije zone);
- Geen teeltvrije zone grenzend aan een gegraven waterloop die van 1 april tot 1 oktober onder normale omstandigheden geen water bevat (Tabel 4.723da; Geen teeltvrije zone nodig).

Resistentiemanagement

Dit middel bevat de werkzame stof azoxystrobin. Azoxystrobin behoort tot de strobilurinen. De FRAC code is 11. Bij dit product bestaat een kans op resistentieontwikkeling. In het kader van resistentiemanagement dient u de adviezen die gegeven worden in de voorlichtingsboodschappen op te volgen.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te bestrijden is.

2 Adviezen

2.1 Landbouwkundig advies

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een landbouwkundig advies opgesteld bestaande uit (a) een onderbouwing van de noodsituatie op het gebied van gewasbescherming en (b) een advies over de naleefbaarheid en handhaafbaarheid van de door het Ctgb voorgeschreven risico reducerende maatregelen / restrictiezinnen.

2.1.1 Noodsituatie op het gebied van gewasbescherming

Gevaar

Bij onvoldoende beheersing van zwarte roest (*Puccinia graminis subsp. graminicola*) in de zaadteelt van Engels raaigras kan de kwantitatieve schade door opbrengstderving oplopen tot 50% naast kwalitatieve schade vanwege kwaliteitsverlies. Bij het schonen van zaadpartijen worden kaf en slechte zaden verwijderd. Bij een hoge aantasting zijn de zaadpartijen 'licht', de zaden zijn dan matig gevuld. Het uitsorteren van de lichte zaden leidt tot verdere opbrengstderving. Deze partijen zaad zijn minder kiemkrachtig en kunnen niet goed bewaard worden.

Alternatieven

Maatregelen

Er zijn Engels raaigras rassen beschikbaar die in beperkte mate resistent zijn tegen zwarte roest. Sinds enkele jaren is er meer aandacht voor zwarte roest in veredelingsprogramma's.

<toevoeging van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat>

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming heeft Wageningen UR in 2021 een studie uitgevoerd waarin wetenschappelijke- en praktijkkennis is opgehaald om potentiële oplossingsrichtingen voor de beheersing van zwarte roest te identificeren. Het rapport 'Handelingsperspectieven voor zwarte roest' biedt aanknopingspunten voor (potentiële) oplossingsrichtingen voor de beheersing van zwarte roest in graszaad. Maatregelen die het snelst haalbaar zijn: een later zaaitijdstip (in 2023 lastig uitvoerbaar vanwege een nat najaar) en een beperkte en gesplitste stikstofgift, maar dit heeft nog niet geleid tot een praktijkgerichte aanpak van zwarte roest. De sector start de komende jaren onderzoek naar toepassen van organische en gesplitste meststofgift in de graszaadteelt. Voor de langere termijn bieden resistente rassen en het toepassen van groeiremmers mogelijk perspectief.

<einde toevoeging>

Toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en goedgekeurde basisstoffen

Een middel op basis van prothioconazool en tebuconazool is toegelaten in de zaadteelt van Engels raaigras ter beheersing van zwarte roest. Dit middel mag één keer per 12 maanden worden toegepast. In het algemeen zijn twee toepassingen nodig om de zaadteelt van Engels raaigras vanaf het doorschieten tot aan de oogst te beschermen tegen zwarte roest. Met de toepassing van de maatregelen en middelen kan zwarte roest in de zaadteelt van Engels raaigras niet afdoende beheerst worden.

Bijzondere omstandigheden

Van twee middelen is de toelating van de toepassing in de zaadteelt van Engels raaigras vervallen. Een middel op basis van cyproconazool en trifloxystrobin had een opgebruiktermijn tot 31 december 2019. De toelating van een middel op basis van propiconazool is beëindigd, met een opgebruiktermijn tot 19 maart 2020.

De toelatinghouder en sector leveren inspanning om te komen tot de uitbreiding van de toelating. De uitbreidingsaanvraag van de toelating van het middel op basis van azoxystrobin is gereed voor indiening bij het Ctgb. Als gevolg van de inperking van de instroom van aanvragen door het Ctgb is dit gepland in het eerste kwartaal van 2024. De besluitvorming over deze uitbreiding zal niet binnen de gestelde termijn van drie jaar gerealiseerd worden. Op verzoek van LNV wordt bij deze aanvraag afgeweken van de gestelde termijn omdat de vertraging buiten de invloed van de aanvrager ligt.

Conclusie

- Een landbouwtechnisch doelmatige zaadteelt van Engels raaigras in Nederland wordt bedreigd door onvoldoende mogelijkheden tot beheersing van zwarte roest;
- Een landbouwtechnisch doelmatige zaadteelt van Engels raaigras is met het beschikbare pakket aan maatregelen en middelen niet mogelijk;
- De aanvraag voldoet aan de eis van bijzondere omstandigheden. De toelatinghouder levert inspanningen om te komen tot een oplossing. Er is perspectief voor de toelating van een middel op basis van azoxystrobin in de zaadteelt van Engels raaigras. Het feit dat dit niet binnen de gestelde termijn gerealiseerd kan worden, kan de aanvrager niet worden aangerekend.

De tijdelijke vrijstelling van Amistar voor het beheersen van zwarte roest in de zaadteelt van Engels raaigras voldoet aan de criteria voor een noodsituatie op het gebied van gewasbescherming.

2.1.2 Naleefbaarheid en handhaafbaarheid van de toepassingsvoorwaarden

De NVWA heeft een inschatting gemaakt van de mate waarin de voorgeschreven risico reducerende maatregelen nageleefd zullen worden. De NVWA heeft dit gedaan op basis van informatie van de aanvrager, een inschatting van andere overwegingen van de teler om zich wel of niet aan de gebruiksvoorschriften te houden, en eerdere inspectieresultaten.

De verwachte naleving door de teler is gemiddeld.

De NVWA heeft op basis van de mogelijkheden op toetsing van de naleving door toepassingscontrole (heterdaad) en monsternamen een inschatting gemaakt van de handhaafbaarheid van de toepassingsvoorwaarden.

De mogelijkheid voor het uitoefenen van toezicht (handhaafbaarheid) is matig.

Conclusie op basis van de resultante van de verwachte naleving (naleefbaarheid) en de mogelijkheid om toezicht uit te oefenen (handhaafbaarheid): matig.

Eindconclusie NVWA

De NVWA adviseert de tijdelijke vrijstelling te verlenen.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen.

Volksgesondheid

Voldoet aan de eisen.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende restrictiezin:

Om in het water levende organismen te beschermen is toepassing van dit middel op percelen die grenzen aan oppervlaktewater uitsluitend toegestaan indien op het gehele perceel gebruik wordt gemaakt van een techniek uit tenminste de klasse DRT95.

Conclusie

Het College constateert dat er na het nemen van risicoreducerende maatregelen / het inachtnemen van restrictiezinnen geen risico verbonden is aan de vrijstelling.

Advies

Gezien het risico adviseert het College een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel Amistar in de teelt van graszaad van Engels raaigras te verlenen onder vermelding van bovenstaande risicoreducerende maatregelen / restrictiezinnen.

3 Overwegingen

Een hernieuwde tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel Amistar is gewenst, omdat zonder deze vrijstelling de zaadteelt van Engels raaigras op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen zwarte roest. Hierdoor wordt de doelmatige zaadteelt van Engels raaigras bedreigd. Belanghebbenden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel. De verwachte naleving door de teler is gemiddeld. De mogelijkheid voor het uitoefenen van toezicht (handhaafbaarheid) is matig.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risico reducerende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld.

Vrijstelling voor de toepassing van Amistar in de zaadteelt van Engels raaigras werd eerder verleend:

- 19 april 2021, Staatscourant 28 april 2021, nr. 20957;
- 21 maart 2022, Staatscourant 29 maart 2022, nr. 8338;
- 5 april 2023, Staatscourant 18 april 2023, nr. 11259.

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Amistar ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt op 27 augustus 2024.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
E. Veldhuis
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*